

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1.1. - 28.2.2025

KAKOLK 25.03.2025 § 22

413/02.02.01/2025

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2025 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Ensimmäinen raportti lautakunnille laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-helmikuulta 2025 palvelualueittain:

	2025	2024
Hallintopalvelut	11,7 %	13,7 %
Koulutus- ja nuorisopalvelut	14,1 %	13,8 %
Varhaiskasvatuspalvelut	16,1 %	14,9 %
Yhteensä	14,8 %	14,2 %

Yhteenveto:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alkuvuosi on mennyt odotusten mukaisesti. Tässä vaiheessa vuotta ei tehdä tarkkoja euromääräisiä ennusteita. Ensimmäiset ennusteet tehdään osavuosikatsaukseen, jolloin talouden luvut ovat vertailukelpoisemmat vuosien välillä.

Hallintopalveluissa talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa talousarvio alittui vuonna 2024 ja vuosi 2025 on käynnistynyt odotusten mukaisesti. Syksyllä 2025 oppimisen tuen uudistus tuo merkittäviä lisäkustannuksia, joka tarkentuu kevään aikana.

Varhaiskasvatuspalveluissa talousarvio alittui vuonna 2024 ja kuluvalta- vuodelta odotamme pientä alitusta. Mahdollinen alitus on riippuvainen päiväkotien henkilöstön sairauspoissaoloista, joita on ollut alkuvuodesta viime vuotta enemmän. Lisäksi mahdolliseen alitukseen vaikuttaa yksityisen päivähoidon ja kotihoidontuen käytön kehitys.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Hallintopalvelut

Tammikuussa jatkettiin lapsiystävällinen kunta -työskentelyä uuden toimintasuunnitelman mukaisesti. Toimintasuunnitelman viittä eri tavoitetta edistetään rinnakkain erillisten työryhmien voimin. Hyvinvointialueen kanssa on saatu sovittua yhteisistä toimista, joilla mm. edistetään lasten huomioimista Siun soten aikuisille tarkoitetuissa palveluissa. Alkuvuodesta on myös käynnistynyt selvitystyö, jolla kartoitetaan haavoittuvassa asemassa olevien lasten osallisuutta ja sen esteitä.

Kouluverkon muutosten kohteena ensiaallossa olevien koulujen henkilökuntaa on valmennettu siihen, kuinka lapsia voidaan tukea muutostilanteessa parhaalla mahdollisella tavalla.

Alkuvuodesta sovittiin ala- ja yläkouluissa lukuvuonna 2025–2026 tapahtuvasta päihdekasvatuksesta Ehyt ry:n ja Riemu Finland ry:n kanssa.

Helmikuussa valtuusto hyväksyi pienin muutoksin laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2025–2028.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Helmikuun alussa päättyi oppilaaksiotto lukuvuodelle 2025–2026. Oppilaaksioton päätyttyä hallinnossa valmisteltiin resurssinjako lukuvuodelle 2025–2026. Resurssin jaossa kouluille osoitetaan oppilasmäärän perusteella muodostuva resurssi opetuksen järjestämiseen vuosiviikkotunteina. Resurssi sisältää yleisopetuksen, virkaehtosopimuksen mukaiset lisät, erityisopetuksen ja eritystilanteiden, kuten kieliohjelman mukaisten valinnaisaineiden ja muiden uskontojen opetuksen resurssoinnin. Uutena asiana resurssoinnissa on huomioitu oppimisen tuen uudistus. Uusia perusopetuslain mukaisia velvoitteita varten kouluja on lisäresursoitu 0,085 vuosiviikkotuntia per oppilas. Resurssissa on myös huomioitu valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvät oppilaat. Valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat resursoidaan erikseen.

Resurssoinnin jälkeen aloitettiin valmistelut opettajien rekrytointia varten. Ensimmäiseksi valmisteltiin sekä ohjeistettiin henkilöstön sisäiset siirrot, jonka jälkeen valmistauduttiin uusien opettajien rekrytointiin. Sisäisissä virkasiirroissa ensisijalla ovat ne opettajat, joiden koulu lakkautuu tai vanhassa koulussa työtä ei riitä, esimerkiksi oppilasmäärän vähentymisen seurauksena.

1.1.2025 alkaen vakinaistettiin viisi hyvinvointiohjaajaa peruskouluihin. Lisäksi kolmella koululla toimii määräaikainen hyvinvointiohjaaja vuoden 2025 ajan.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärä on tammi-helmikuun aikana ollut 150–160 oppilaan tasolla. Tammikuun alussa valmistavasta opetuksesta siirtyi perusopetukseen noin 90 oppilasta. 17–20 -vuotiaita maahanmuuttajia on saapunut tasaisesti ja oppivelvollisuusikäisiä on ohjattu aikuisten perusopetuksen ja TUVA-koulutuksen ryhmiin. Helmikuussa toteutettiin Mind the Gap –hankkeen Majakanvartija-esityksen näytöksiä koululaisille ja perhekoulun perheille. Esityksissä oli mukana lähes 40 eri-ikäistä, vasta maahan tullutta lasta ja nuorta sekä muutamia aikuisia.

Hammaslahden uuden koulun rakentaminen etenee aikataulussa. Aikuislukiolle on vuokrattu lisää tilaa käyttöön kevääksi 2025, Tuva-opiskelijoiden määrän kasvamisen seurauksena. Pidemmän aikavälin suunnitelma tehdään kevään 2025 aikana.

Uusi nuorisovaltuusto aloitti toimintakautensa tammikuussa ryhmäytymisviikonlopulla.

Sirkkalan liikkumiskeskus kiinnostaa toimialalla valtakunnallisesti. Samalla Joensuun tapa tehdä nuorisotyötä on saanut näkyvyyttä laajemminkin vierailijoille. Vierailuja on järjestetty kaksi: Kuopio ja Mikkeli sekä Oulu, Tampere ja Rovaniemi.

Varhaiskasvatuspalvelut

Tammikuussa varhaiskasvatuksen hallinto teki linjauksen, että päiväkotien ovet lukitaan päivällä lepohetken ajaksi. Kaikkia huoltajia tiedotettiin tästä muutoksesta yhteisesti Daisyn kautta.

Tammikuussa varhaiskasvatuksen esihenkilöt käsittelivät vielä toisen kerran joulukuussa 2024 tulleita Työtyytyväisyyskyselyn tuloksia. Käsittelyssä haluttiin mennä pintaa syvemmälle. Varhaiskasvatuksen vastaajamäärä oli yhteensä 375 ja koko kyselystä saatu keskiarvo 3,29 (vaihteluväli 1–4, koko kaupungin ka 3,25). Varhaiskasvatus sai parhaan tuloksensa väittämään: Olen selvillä työpaikkamme tavoitteista. Keskiarvo oli 3,58, kun koko kaupungilla se oli 3,37. Tämä tulos tarkoittaa sitä, että varhaiskasvatuksessa työntekijät tietävät hyvin miksi he kyseistä työtä tekevät ja mitä tällä työllä yhteisesti tavoitellaan (varhaiskasvatustilasto 3 §). Tulos kertoo myös sen, että Joensuun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma ja varhaiskasvatustilasto ovat työntekijöillä hallussa. Myös johtajuudesta varhaiskasvatus sai kelpo tuloksen (väittäminen työpaikkamme johtamistapa on hyvä). Keskiarvo oli 3,27, kun koko kaupungilla se oli 3,23. Parannettavaa varhaiskasvatuksella oli ja on erityisesti kahden väittämän kohdalla: Saan sopivasti palautetta ja kannustusta (vaka ka 3,05, ja koko kaupunki ka 3,03) sekä Voin vaikuttaa työtehtäviini ja työmäärääni (vaka ka 2,69, kaupunki 2,83). Näitä kahta väittämää ja niiden tuloksia tarkasteltiin laajemmin. Miten toimimme paremmin tästä hetkestä lähtien palautteen antamisen suhteen ja miten toimimme erityisesti kehittävän palautteen kanssa? Olenko minä itse työntekijänä valmis kuulemaan/ottamaan vastaan myös kehittävää palautetta ja miten se tulee antaa? Varhaiskasvatuksen esihenkilöt päättivät, että palautteen antamiseen liittyvistä toiveista ja odotuksista keskustellaan jokaisessa yksikössä kaikkien työntekijöiden kanssa. Lisäksi sovittiin, että varhaiskasvatuksen esihenkilöt kiinnittävät erityistä huomiota kevään 2025 aikana palautteen ja kannustuksen antamiseen.

Miksi väittäminen voin vaikuttaa työtehtäviini ja työmäärääni sai varhaiskasvatuksessa kaikista väittämistä huonoimman tuloksen? Vaikka varhaiskasvatuksen tavoitteet tulevat laista ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteista, on niiden toteuttamisen suhteen melko suuri pedagoginen vapaus. Työntekijät voivat päättää, millä menetelmällä jokin asia opetetaan tai ohjataan sekä miten lapsia motivoidaan ja kannustetaan. Työntekijät voivat usein päättää myös opetettavan asian laajuuden eli käsittelee lasten kanssa vain perusasiat vai paljon muutakin. Työntekijöiden päätettäväksi jää myös se, milloin jokin asia opetetaan eli tehdäänkö se tänään vai vasta huomenna (jos lasten on esimerkiksi vaikea keskittyä jonkun tapahtuman vuoksi tänään). Myös työvuorojen suhteen varhaiskasvatuksen työntekijät saavat esittää toiveita ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan muistaen, että työvuorot perustuvat lasten hoitoaikavarauksiin ja varhaiskasvatustarpeeseen. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt totesivat, että kyseinen väittäminen vaatii myös yhteistä keskustelua ja avaamista, miten se ymmärretään ja mitä sillä mahdollisesti tarkoitetaan.

Elintavoilla voimaa ja virtaa arkeen – valmennusryhmä tapasi ensimmäisen kerran helmikuussa. Valmennus on varhaiskasvatuksen hallinnon ja Henkilöstöpalveluiden yhdessä suunnittelema sekä hankkima työntekijöiden työkykyä ja terveyttä vahvistava projekti. Valmennuksessa on mukana 24 varhaiskasvatuksen työntekijää ja se sisältää ryhmätapaamisia, pienryhmätapaamisia sekä muutaman yksilötapaamisen. Ryhmä toimii lokakuuhun saakka (kesä-heinäkuun valmennuksessa on kesäkeskeytys).

Varhaiskasvatustilastolakiin tehtiin lisäys liittyen lapsen oikeuteen saada tarvitsemaansa tukea varhaiskasvatuksessa. Lisäys tuli voimaan 1.8.2022 (varhaiskasvatustilasto 3a luku). Lain mukaan lapselle annettavasta tehostetusta tai erityisestä tuesta tai tukipalveluista on varhaiskasvatuksen järjestäjän tehtävä viipymättä hallintopäätös, joka perustuu tuen

tarpeen arviointiin (varhaiskasvatuslaki 15 e §). Varhaiskasvatuksen järjestäjän on kuultava lapsen huoltajaa tai muuta laillista edustajaa ennen päätöksen tekemistä (hallintolaki 34 §). Kyseinen hallintolain mukainen kuuleminen on osa päätöksentekoa, ja se on huoltajan oikeus, ei velvollisuus. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen tekemästä tehostetun tuen hallintopäätöksestä tehtiin Aluehallintovirastolle oikaisuvaatimus joulukuussa 2024. Tämä oli ensimmäinen kerta lainlisäyksen voimaantulon jälkeen, kun tukeen liittyvästä hallintopäätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus. Näitä lasten tukeen liittyviä hallintopäätöksiä tehdään varhaiskasvatuksessa toimintavuoden aikana noin 200–300.

Aluehallintovirasto tutki kyseisen tuen hallintopäätöksen lainmukaisuutta ja sitä, että kaikki tuen järjestämisen ratkaisut ovat perustuneet lainsäädäntöön. Varhaiskasvatuslain 20 §:ssä veloitetaan ottamaan huoltajat mukaan lapsen tuen tarpeen arviointiin ja varhaiskasvatuksen suunnitteluun. Tämä yhteistyövelvoite ei kuitenkaan tarkoita sitä, että varhaiskasvatuksen järjestäjän on saatava huoltajilta suostumus lapsen tuen järjestämistä koskeviin ratkaisuihin. Aluehallintovirasto totesi, että muutoksenhaun kohteena oleva tuen hallintopäätös ei ole varhaiskasvatuslain vastainen ja myös muut tuen järjestämiseen liittyvät ratkaisut ovat noudattaneet lakia. Täten oikaisuvaatimus hylättiin.

Varhaiskasvatuksen rakennusprojektit eli Heinävaaran uusi päiväkotikoti, Penttilän päiväkodin laajennus ja Nolvakan uusi päiväkotikoti etenevät laaditun aikataulun mukaisesti. Kaikista edellä mainituista kohteista on suunnittelut menossa.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 28.2.2025.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.